

Povzetki | Abstracts

Arto Haapala

O estetiki vsakdanjosti: domačnost, tujost in pomen kraja

Ključne besede: domače, tuje, estetsko, vsakdanjost, kraj

Članek poda fenomenološki prispevek k estetiki vsakdanjosti, pri čemer izhaja iz nekaterih konceptov, ki jih je razvil Martin Heidegger. Cilj je razumeti pravo naravo same vsakdanjosti v vsej njeni dolgočasnosti in sivini ter poudariti, da v vsakodnevnosti obstaja estetski vidik. Estetika vsakdanjosti ni le »izjemno v navadnem«. Da bi razumeli celoten obseg estetike vsakdanjosti, moramo raziskati fenomen navadnega in vsakdanjega. V pričujočem članku je ontologija človekove vsakdanje eksistence razložena s pojmi kraja, življenjskega sveta, domačnosti in tujosti. Estetski vidik vsakdanjega temelji na teh eksistencialnih strukturah. Človekova eksistenca se večino časa godi na domačem kraju – ki je lahko dom, delovni prostor ali pa poznani predeli v domačem mestu. Ko se premikamo po domačem območju, občutimo izkustveno ukoreninjenost in varnost. Element nepričakovosti, ki je včasih povezan z občutkom tesnobe ali celo strahu, umanjka. Prav to dejstvo, da ni nobenih presenečenj, da stvari potekajo gladko, kot pričakujemo, je prijetno. Početi stvari na rutinski način ima določene vzorce, ki so zadovoljujoči, v njih pa je tudi estetski vidik. Estetika vsakdanjosti se nahaja v odsotnosti izjemnega, v občutku počutiti se doma in imeti nadzor. Estetika domačega je estetika manka, tiha fascinacija z odsotnostjo zahtev iz okolice.

Arto Haapala

On the Aesthetics of the Everyday: Familiarity, Strangeness, and the Meaning of Place

Key words: familiar, strange, the aesthetic, the everyday, place

The essay develops a phenomenological account of everyday aesthetics starting from some concepts put forward by Martin Heidegger. The aim is to understand the very nature of the everyday itself, in all its dullness and greyness, and to point out that there is an aesthetic aspect in the very everydayness. The aesthetics of the everyday is not only “extraordinary in the ordinary.” To understand the whole range of everyday aesthetics we have to explore the phenomenon of the ordinary and the everyday. In this essay the ontology of human everyday existence is explained by the notions of place, life world, familiarity, and strangeness. The aesthetic aspect of the *quotidian* is based on these existential structures. Human existence most of the time takes place in a familiar place – be it at home, the work place, or the familiar quarters of one’s home town. There is an experience of rootedness and safety when moving around on one’s home turf. The sur-

prise element, which is sometimes connected with a feeling of anxiety or even fear, is lacking. The very fact that there are no surprises, that things go as smoothly as one expects, is pleasurable. Doing things in a routine way has certain patterns that are satisfying and have an aesthetic aspect in themselves. The aesthetics of the everyday exists in the absence of the extraordinary, in the fact that one feels at home and in control. The aesthetics of the familiar is an aesthetics of lacking, the quiet fascination of the absence of demands from one's surroundings.

Ossi Naukkarinen

Kaj je »vsakdanje« v estetiki vsakdanjosti

Ključne besede: estetika vsakdanjosti, vsakdanjost, Leddy, Melchionne, Saito

Tematiko estetike vsakdanjosti so pred nedavnim načeli številni avtorji. Vendar pa vprašanje kaj je dejansko narava vsakdanjosti – v nasprotju z nevsakdanjostjo – in kako ta narava učinkuje na estetiko vsakdanjosti, ni bilo zadovoljivo razdelano. Namen tega eseja je razjasniti vsakdanjost vsakdanjika in združiti obče pojme vsakdanjosti s ključnimi točkami estetike vsakdanjosti.

Ossi Naukkarinen

What is "Everyday" in Everyday Aesthetics

Key words: everyday aesthetics, everydayness, Leddy, Melchionne, Saito

The theme of everyday aesthetics has recently been addressed by numerous authors. However, the question of what is actually the nature of the everyday – as contrasted with the non-everyday – and how this nature affects the aesthetics of the everyday have not been sufficiently elaborated. The purpose of this essay is to clarify the everydayness of the everyday and combine the general notions of everydayness with the key points of everyday aesthetics.

Cristian Hainic

Heideggerjevski izvori estetike vsakdanjosti

Ključne besede: estetika vsakdanjosti, hermenevtika, fakticiteta, besedilnost, hermenevtična estetika

Izhajajoč iz hermenevtične fenomenologije Martina Heideggerja, ki pretresa ontološki status umetniških del in se osredotoča na njihov značaj »stvari«, da bi destruirala tradicionalni pomen umetnosti, trdim, da za estetiko vsakdanjosti lahko rečemo, da pripada postheideggerjevski nalogi ponovnega premisleka umetnosti in temeljev estetike. Privze-